

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Litere
1.3 Departamentul	Limbi și Literaturi Romane
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclu de studii	Nivel licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Limbă și literatură portugheză A / Licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LLB4125 Curs opțional 3 de limbă și literatură portugheză (în limba portugheză) C1: Limbaje specializate (juridic) C2: Literatura portugheză și cinematografia							
2.2 Titularul activităților de curs	C1: Lect. dr. Veronica Manole C2: Dr. Cristina Petrescu							
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	4	2.6 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					19
Pregătire seminarii/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					19
Tutoriat					4
Examinări					4
Alte activități.....					4
3.7 Total ore studiu individual	70				
3.8 Total ore pe semestru	98				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	Sala de curs
-------------------------------	--------------

6. Competențe specifice acumulate

CURS 1

Competențe profesionale	C3.1 Înțelegerea și utilizarea elementelor specifice limbajului juridic în portugheză C3.2 Explicarea clasificărilor morfologice, sintactice, semantice, pragmatice și analizarea discursurilor orale și scrise în limba portugheză (A), utilizând aparatul conceptual al lingvisticii
Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională. CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice. CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.

CURS 2

Competențe profesionale	<p>C4.1 Identificarea tehnicii cinematografice, a limbajului cinematografic specific și a formulei estetice abordate de regizorii filmelor vizionate</p> <p>C4.2 Încadrarea filmelor vizionate și a elementelor regizorale în contextul cultural corespunzător</p> <p>C4.3 Juxtapunerea narațiunii ce stă la baza filmului cu discursul cinematografic prin decodificarea elementelor de intertextualitate</p> <p>C4.4 Capacitatea de delimitare a conținutului literar, respectiv cinematografic</p> <p>C4.5 Observarea reconfigurării celor două abordări ale aceleiași opere prin influențare reciprocă</p> <p>C4.6 Dobândirea și utilizarea limbajului specific</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională.</p> <p>CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice.</p> <p>CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

CURS 1

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Acest curs combină aspectele teoretice cu cele practice și prezintă incontestabile potențialități în plan concret, deoarece vine să suplinească o carență evidentă a învățământului umanist, orientat spre un limbaj predominant teoretic, conceptualizat și reductiv (se limitează exclusiv la probleme de limbă și literatură), prin faptul că pune accentul pe limbajele de specialitate. Astfel, se urmărește familiarizarea studenților cu termenii specifici limbajului juridic.</p> <p>Prin aceasta, aria posibilităților de comunicare și de ocupare a unui loc de muncă după absolvire se lărgeste considerabil, întrucât, în afară de învățământ, doritorii vor putea concura, cu mai mari șanse de reușită, la ocuparea unor posturi mai lucrative, precum traducător sau interpret.</p>
7.2 Obiectivele specifice	<ol style="list-style-type: none"> Cunoaștere și înțelegere (<i>cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei</i>) <ul style="list-style-type: none"> - însușirea caracteristicilor limbajului juridic - consolidarea caracteristicilor limbajului juridic Explicare și interpretare (<i>explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei</i>) <ul style="list-style-type: none"> - consolidarea algoritmilor de elaborare a unor prezentări orale pe baza fișelor de lucru, a studiului individual în bibliotecă și cu consultarea unor surse corecte și moderne de informare existente pe Internet. Instrumental-aplicative (<i>proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare</i>) <ul style="list-style-type: none"> - utilizarea tehnicilor și instrumentelor de lucru adecvate: istorii ale Portugaliei, Braziliei și Africii, cursuri de cultură și civilizație portugheză, enciclopedii, dicționare, CD-DVD, Internet etc. - consolidarea deprinderilor de documentare: cărți, fișe de lucru, Internet, CD/DV Atitudinale (<i>manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific / cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice / promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice / valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice / implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice / angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane / instituții cu responsabilități similare / participarea la propria dezvoltare profesională</i>) <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea cunoștințelor privind cultura și civilizația Portugaliei și a spațiului lusofon - dezvoltarea gândirii critice și a interesului pentru domeniu

CURS 2

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Acest curs își propune să redea dialogul dintre literatura portugheză și cinematografie, într-un cadru ce favorizează atât cunoașterea riguroasă a operelor și conceptelor teoretice, cât și creativitatea. Capodopere ale literaturii portugheze, semnate de Eça de Queirós, Florbela Espanca, Fernando Pessoa, Vergílio Ferreira, José Cardoso Pires sau José Saramago, vor fi observate în urma transfigurării lor prin intermediul tehnicii și limbajului cinematografic. Prin analiza ecranizărilor făcute de regizori portughezi consacrați, precum Manoel de Oliveira, João Botelho, Lauro António, Fernando Lopes sau Vicente Alves do Ó, se va observa modul în care sensibilitatea artistică cinematografică se transformă într-un prilej de reînnoire și reconceptualizare a spațiului literar. Dialogul dintre un secol de literatură și cele patru decenii de cinematografie va oferi, așadar, o nouă perspectivă asupra celor două tipuri de discurs în special și a relațiilor interartistice în general.
7.2 Obiectivele specifice	<p>1. Cunoaștere și înțelegere (<i>cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - predarea și consolidarea noțiunilor teoretice și a limbajului specific literaturii și cinematografiei. - consolidarea deprinderilor de analizare a textului literar și a limbajului cinematografic, de interpretare a acestora - cunoașterea operelor și a adaptărilor cinematografice ale acestora <p>2. Explicare și interpretare (<i>explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - consolidarea algoritmilor de elaborare a unor prezentări orale pe baza fișelor de lucru, a studiului individual în bibliotecă și cu consultarea unor surse corecte și moderne de informare existente pe Internet. <p>3. Instrumental-aplicative (<i>proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - utilizarea tehnicilor și instrumentelor de lucru adecvate: istorii ale literaturii portugheze și ale muzicii, dicționare, enciclopedii, CD-DVD, Internet etc. - consolidarea deprinderilor de documentare: cărți, fișe de lucru, Internet, CD/DVD <p>4. Atitudinale (<i>manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific / cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice / promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice / valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice / implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice / angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane / instituții cu responsabilități similare / participarea la propria dezvoltare profesională</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltarea cunoștințelor privind literatura portugheză și muzica - dezvoltarea gustului estetic și a interesului pentru domeniu - consolidarea și fixarea deprinderilor de cercetare științifică (redactare de eseuri, comunicări) - valorificarea creativă a propriului potențial în activitățile științifice

8. Conținuturi

8.1 Curs 1 – Limbaje specializate (juridic)	Metode de predare	Observații
Curs 1. Caracteristici generale ale limbajului juridic. Drept constituțional.	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 2. Drept civil.	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 3. Dreptul familiei.	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 4. Drept comercial.	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 5. Dreptul muncii.	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 6. Drept penal.	Prelegere, explicația, dialogul	
Curs 7. Lucrare scrisă		
Bibliografie Malcata, Hermínia, <i>Português Jurídico - para Alunos de PLE</i> , Lisboa, Lidel, 2015.		

Dosar *Português institucional e comunitário*, <http://www.instituto-camoes.pt/activity/centro-virtual/recursos-didaticos/tecnicas-de-comunicacao/portugues-institucional-e-comunitario>
Sousa Coelho Ramos, Joaquim José de, *Introdução ao Português Jurídico*, Praga, Univerzita Karlova v Praze, 2012.
Selecție de texte făcută de profesor.

8.2 Curs 2– Literatura portugheză și cinematografia	Metode de predare	Observații
Curs 1. Scurtă prezentare a activității și amprentei estetice a regizorului Manoel de Oliveira și introducere în universul literar al lui Eça de Queirós. Scurtă contextualizare a operei acestuia și a literaturii realiste portugheze. Vizionarea câtorva secvențe din filmul <i>Singularidades de uma Rapariga Loura</i> (2009), în regia lui Manoel de Oliveira și identificarea corespondențelor estetice și de conținut dintre cele două tipuri de discurs.	Prelegere, dialog interactiv și vizionare de film	
Curs 2. Scurtă prezentare a activității și amprentei estetice a regizorului Vicente Alves do Ó și introducere în universul literar al poetei portugheze Florbela Espanca. Vizionarea câtorva secvențe din filmul <i>Florbela</i> (2012), în regia lui Vicente Alves do Ó. Confruntarea dimensiunii reale a vieții și operei scriitoarei cu expresivitatea și plurivalența limbajului vizual.	Prelegere, dialog interactiv și vizionare de film	
Curs 3. Scurtă prezentare a activității și amprentei estetice a regizorului João Botelho și introducere în universul literar al lui Fernando Pessoa. Scurtă contextualizare a operei acestuia și a literaturii moderniste portugheze. Vizionarea câtorva secvențe din <i>Filme do Desassossego</i> (2010), în regia lui João Botelho și identificarea elementelor de intertextualitate.	Prelegere, dialog interactiv și vizionare de film	
Curs 4. Scurtă prezentare a activității și amprentei estetice a regizorului Lauro António și introducere în universul literar al lui Vergílio Ferreira. Scurtă contextualizare a operei acestuia și expunerea dublului limbaj stilistic abordat de acesta (neorealism și existențialism). Vizionarea câtorva fragmente ale filmului <i>Manhã Submersa</i> (1980), în regia lui Lauro António și decodificarea dialogului dintre cele două arte.	Prelegere, dialog interactiv și vizionare de film	
Curs 5. Scurtă prezentare a activității și amprentei estetice a regizorului Fernando Lopes și introducere în universul literar al lui José Cardoso Pires. Contextualizarea operei autorului și expunerea celor două crezuri stilistice ale acestuia: neorealismul și postmodernismul. Vizionarea câtorva fragmente din filmul <i>O Delfim</i> (2002), în regia lui Fernando Lopes și analiza specificităților și divergențelor dintre cele două reprezentări ale operei.	Prelegere, dialog interactiv și vizionare de film	
Curs 6. Scurtă prezentare a activității și amprentei estetice a regizorului Fernando Meirelles și introducere în universul literar al lui José Saramago. Contextualizarea operei autorului și prezentarea romanului distopic. Vizionarea câtorva fragmente din filmul <i>Blindness (Ensaio Sobre a Cegueira)</i> , în regia lui Fernando Meirelles și definirea elementelor de tranziție dintre cele două arte.	Prelegere, dialog interactiv și vizionare de film	
Curs 7. Colocviu		

Bibliografie

Espanca, Florbela, *Sonetos*, Livraria Tavares Martins, Porto, 1971.
Ferreira, Vergílio, *Manhã submersa*, Livraria Bertrand, Lisboa, 1997.
Pessoa, Fernando, *Livro do Desassossego*, Assirio & Alvim, Lisboa, 1998.
Pires, José Cardoso, *O delfim*, Moraes Editores, Lisboa, 1968.
Queirós, Eça de, *Contos*, Livros do Brasil, Lisboa, 1991.
Ramos, Jorge Leitão, *Dicionário do Cinema Português: 1962-1988*, Caminho, Lisboa, 1989.
Ramos, Jorge Leitão, *Dicionário do Cinema Português: 1989-2003*, Caminho, Lisboa, 2005.
Reis, Carlos, *Literatura portuguesa moderna e contemporânea*, Universidade Aberta, Lisboa, 1990.
Saraiva, António José, *História da literatura portuguesa*, Publicações Europa-América, Lisboa, 1965.
Saramago, José, *Ensaio sobre a cegueira*, Editorial Caminho, Lisboa, 1995.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociaților profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu SC Best Trad SRL, SC Sistemic Trad SRL, Emerson SRL, SC Cartea Ardeleana SRL, SC Genpact Romania SRL.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs 1	- cunoașterea și înțelegerea teoriei predate în cadrul cursului - cunoașterea bibliografiei	Lucrare scrisă -2 ore; note de la 1 la 10.	50%
10.5 Curs 2	- cunoașterea și înțelegerea teoriei predate în cadrul cursului - cunoașterea bibliografiei	Colocviu-2 ore; note de la 1 la 10.	50%

10.6 Standard minim de performanță

CURS 1:

- Studentul cunoaște care sunt principalele concepte, le recunoaște și le definește corect.
- Limbajul de specialitate este simplu, dar corect utilizat.
- Studentul are o viziune de ansamblu asupra domeniului.

CURS 2:

- Studentul cunoaște care sunt principalele concepte, le recunoaște și le definește corect.
- Limbajul de specialitate este simplu, dar corect utilizat.
- Studentul are o viziune de ansamblu asupra domeniului.
- Minim nota 5 la fiecare din cele 2 cursuri care formează pachetul. În cazul în care una dintre componentele mediei este nepromovată, în sesiunea de restanțe studentul se prezintă la examinare doar la partea respectivă, celelalte componente fiind recunoscute.

Detalii organizatorice, gestionarea situațiilor excepționale:

Frauda sau tentativa de fraudă la examinare se sancționează cu nota 1 (unu).

Data completării 23/03/2022	Semnătura titularului de curs 1 	Semnătura titularului de curs 2
Data avizării în departament 26.03.2022	Semnătura directorului de departament 	

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail: lett@lett.ubbcluj.ro

Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ștampila facultății